

FORMET AV ORD

UNDERVISNINGSSOPPLEGG

INNHOOLD

INTRODUKSJON 3

FORBEREDELSE 4

HVA ER SHEBOARD? 5

INFORMASJON OM
KJØNNSSTEREOTYPIER 35

KILDER 38

VEDLEGG 40

DEL 1: KJØNNS- STEREOTYPIER

s. 6

DEL 2: SAMFUNN OG LIKESTILLING

s. 16

DEL 3: TEKNOLOGI OG LIKESTILLING

s. 25

INTRODUKSJON

Forskning viser at vi ofte bruker ulike ord når vi snakker til og om jenter versus gutter. Jenter får ofte komplimenter som fokuserer på utseende deres, mens gutter oftere får komplimenter for evnene sine. Gutter er smarte. Jenter er søte.

Barn formes av det de omgir seg med, også ord. Likevel er det mange voksne, ungdommer og barn selv som ikke er klar over de ordvalgene de tar. Måten vi snakker til jenter på kan påvirke selvtilliten og selvbildet deres. Dette er med på å forsterke kjønnsstereotyper.

Plan International Norge har laget et undervisningsopplegg for skoler som setter fokus på skadelige kjønnsstereotyper, likestilling og teknologiens påvirkning. Elevene får jobbe med spørsmål knyttet til bærekraftsmål 5 om likestilling, og reflektere rundt egne fordommer, ubevisste kjønnsstereotyper og skjult kjønnsdiskriminering i samfunnet vi lever i.

Opplegget er delt inn i tre deler, og hver del varer i omtrent 90 minutter. Det er også mulig å plukke ut deler, mikse og tilpasse din elevgruppe.

INSTRUKSJONER FOR LÆREREN

Du trenger:

Minimum én mobil med appen «Sheboard» per gruppe med 4 elever. Appen kan lastes ned gratis her:

Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=fi.intodigital.sheboard&hl=no>

iOS: <https://apps.apple.com/us/app/sheboard/id1499977577?ls=1>

Internett

Flere av øvelsene kan gjøres uten mobil og Sheboard-appen

Tid

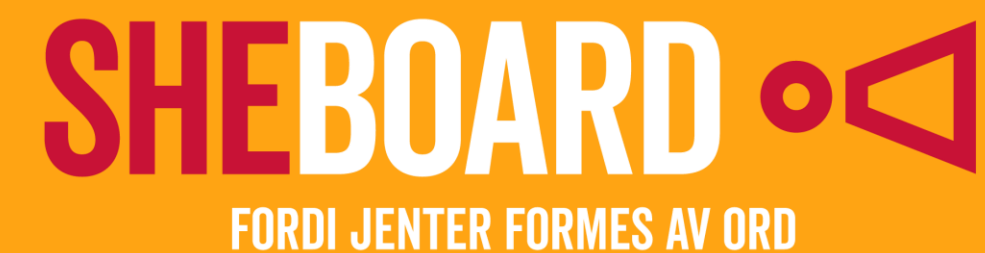
- Tre deler på omtrent 90 minutter hver

HVA ER SHEBOARD?

Sheboard er en app designet som et smarttelefonastatur utviklet av Plan International og Samsung. Tastaturet gjør det enklere å se hvordan språket vårt bidrar til forskjeller mellom gutter og jenter. Tastaturet bruker prediktiv skrijving og foreslår mer variert ordbruk og bruk av kjønnsnøytrale ord når du snakker om jenter. Med Sheboard og dette undervisningsopplegget, håper vi å gi noen tankevekkere på hvordan jenter formes av ord.

SHEBOARD INSTRUKSJONER

Sheboard er gratis, og appen kan lastes ned fra [Google Play](#) og [App Store](#).

FORMET AV ORD

DEL 1:

KJØNNSSTEREOTYPIER

KJØNNSSTEREOTYPIER

Kjønnsstereotyper er generaliserte forestillinger og holdninger, både formelle og uformelle, assosiert med et bestemt kjønn. For eksempel hvordan man skal se ut og oppføre seg.

Kjønnsdiskriminering er urimelig forskjellsbehandling av individer på bakgrunn av deres kjønn. Kjønnsbasert diskriminering er ikke et kvinneproblem. Det er et menneskerettighetsproblem, og skader hele samfunnet. Alle mennesker skal ha like muligheter og frihet til å ta egne valg. Men dette er ikke alltid tilfellet.

For læreren

Del 1: Kompetansemål

Formidle kunnskap og fremme holdninger som sikrer likeverd og likestilling. Alle elever skal behandles likeverdig, og ingen elever skal utsettes for diskriminering. NB! Øvelsen har som mål å utfordre stereotypier ved å navngi og undersøke dem, men kan også forsterke stereotypisk tenking blant elevene. Derfor er det viktig å gjennomgå øvelsen nøye og ha diskusjoner om alle spørsmålene som dukker opp.

Det er også viktig å minne elevene på at noen stereotypier ikke nødvendigvis er galt og diskriminerende. Stereotypier er kun skadelige dersom de kontrollerer menneskers liv og valg. Det er også verdt å merke seg at karakteristikk som generelt regnes som maskuline er mer verdsatte enn feminine karakteristikk, og at det ofte er mer akseptabelt for kvinner å oppføre seg maskulint enn for menn å oppføre seg feminint.

Gjøre rede for hva sosialisering er og drøfte hvordan identiteten og selvfølelsen til ungdom blir påvirket gjennom sosialisering.

Reflektere over og drøfte ulike verdier, normer og lover som gjelder kjønn, seksualitet og kropp. Selv om referansene stort sett er til jenter og gutter i dette materialet så finnes det flere kjønn enn disse to, noe som også er viktig å huske på under arbeidet med øvelsene.

Oppgave 1:

Heng opp en lapp i hvert av de fire hjørnene i klasserommet. Marker et hjørne med «ja», et med «nei», et med «kanskje», og et med «vet ikke».

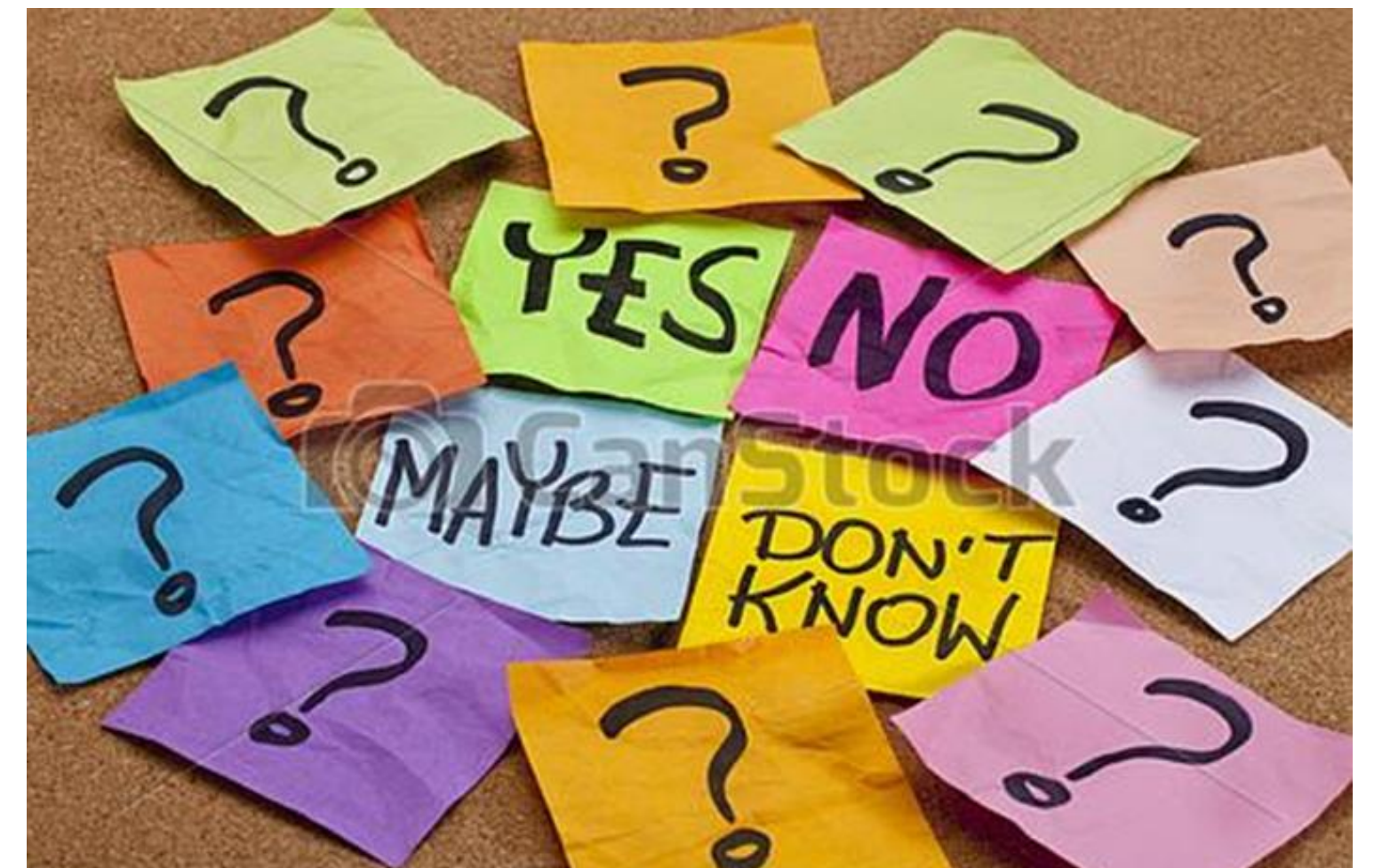
Læreren leser opp ulike påstander, og elevene skal ta stilling til disse ved å stille seg i et av de fire hjørnene. For hver påstand bør minst én elev fra hvert hjørne begrunne valget sitt. Utfordre elevene til å tenke på aspekter og nyanser de kanskje ikke har tenkt på før.

OBS: elevene har lov til å endre mening underveis i diskusjonen og gå til et annet hjørne.

Påstandene kan være:

- Vi har full likestilling i Norge.
- Vi gir oftere komplimenter til jenter for hvordan de ser ut, og til gutter basert på personlighet eller hva de kan. E.g. jenter er søte, pene eller fine, mens gutter er kule, tøffe eller morsomme.
- Feminisme og kvinnesak er for jenter og kvinner, ikke for gutter og menn.
- Jenter er naturlig mer feminine enn gutter.
- Feminisme handler om at kvinner skal ta makten fra menn.
- Kvinner tjener mindre enn menn fordi de velger jobber i dårligere betalte yrker.

Bruk 15 minutter på dette.

Oppgave 2:

Dere skal undersøke hvordan kjønnsstereotyper viser seg i hverdagslivet.

Forestill deg at du går inn i en butikk som selger barneklær og barneleker.

Lag en kollasj av klær og leker som er tilgjengelig i butikken.

Du kan søke på internett etter egnede bilder. Finn bilder av klær og leker du mener er:

- Designet for jenter
- Designet for gutter
- Ikke designet spesielt for jenter eller gutter

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 3:

Individuell oppgave med Sheboard:

1. Skriv en liste med ord som kan beskrive en jente som leker med lekene fra jentekollasjen i forrige oppgave.
2. Skriv deretter en liste med ord som kan beskrive en gutt som leker med lekene fra guttekollasjen i forrige oppgave.
3. Tenk nå på ord du ville brukt for å beskrive et barn som leker med leker som ikke er designet spesielt for jenter eller gutter.

Skriv ned noen setninger på smarttelefonen din med Sheboard skrudd på som beskriver jenta ovenfor.

Følg med på ordene Sheboard foreslår og skriv dem ned.

Oppgaven kan også gjennomføres i plenum dersom elevene ikke har tilgang på Sheboard.

Bruk 10 minutter på dette.

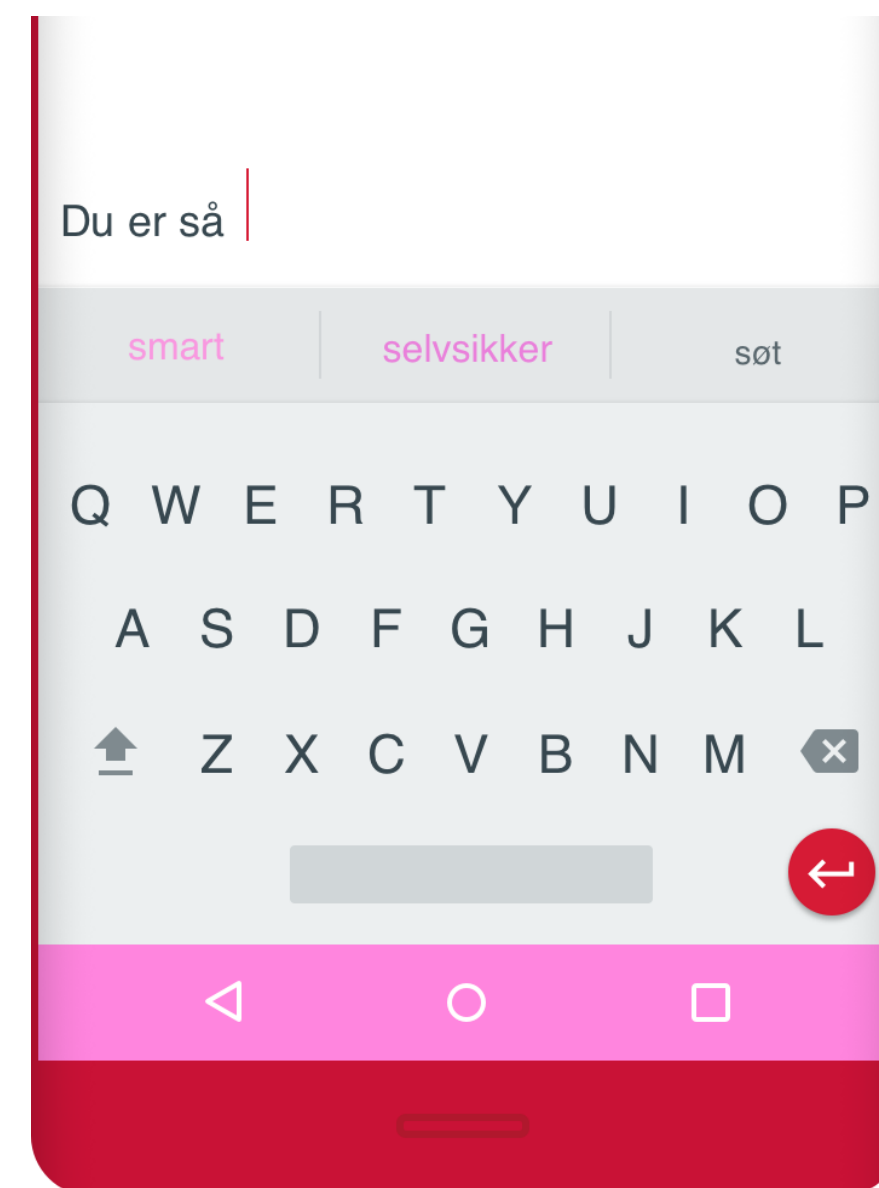
Gruppediskusjon:

Hvilke ord tenkte du på?

Hvorfor er så mange leker designet spesielt for jenter eller gutter?

Hvorfor foreslår Sheboard visse type ord når en snakker om jenter?

Hvis det var en lik app for hvordan vi snakker om gutter, hva ville appen foreslått? Skriv ned ordene.

Oppgave 4:

Skriv en kort versjon av et prinsesseeventyr du husker. For eksempel:

«Det var en gang en prinsesse som bodde i et slott. Hun var den vakreste jenta i landet. Prinsene kom reisende fra hele kongeriket for å be om prinsessens hånd. Prinsene måtte utføre ulike oppgaver for at prinsessen skulle velge dem, som å drepe en skummel drage.»

Skriv deretter eventyret ditt inn i Sheboard. Hva skjer?

Hvis du velger ordene Sheboard foreslår, hva slags type historie blir det da?

Hvordan vil prinsessen i historien skille seg fra karakteren i det originale eventyret?

Diskuter gjerne med den ved siden av deg.

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 5:

Lag to lister over følgende temaer på tavlen:

1. Stereotypier eller fordommer relatert til jenter

2. Stereotypier eller fordommer relatert til gutter

Marker deretter stereotypiene dere mener er positive.

Ha en gruppediskusjon: Er noen stereotypier positive når de gjelder jenter, men negative når de gjelder gutter? Hva med omvendt? Hvordan kan negative stereotypier påvirke jenter og gutters liv? Hva skjer med jenter og gutter som motsetter seg stereotypier, for eksempel ved å oppføre seg på en måte som ikke er forventet av dem basert på kjønn?

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 6:

Gå gjennom konseptet kjønn og seksuelt mangfold, for eksempel ved å se på denne filmen som en start:

<https://www.youtube.com/watch?v=mAm-ABs7Hc&list=ULgt4514vzn8&index=704>

Ha en gruppediskusjon om hvordan kjønnsstereotyper påvirker ikke-binære eller transpersoner. Hvordan?

Reflekter gjerne over begrep som «kjønnsidentitet» og «seksuell identitet/legning».

Vi mennesker plasserer ofte oss selv og andre i «bokser». Finnes det både fordeler og ulemper ved dette? Diskuter.

Kan det å plasseres i en boks gi tilhørighet/samhold?

Hva om du ikke får plassere deg selv i boksen, men andre plasserer deg der?

Bruk 15 minutter på dette.

Definisjoner

LHBT: Betegnelse på lesbiske, homofile, bifile og transpersoner som gruppe. Det er også vanlig å inkludere intersex og skeive i denne gruppen, og da blir forkortelsen LGBTIQ. 'Q' står for *queer* som er den engelske varianten av skeiv.

Det er etterhvert et stort mangfold av identitetskategorier som hører inn under gruppen av dem som bryter med normer for kjønn og identitet. Noen velger å omtale gruppen som LGBT+ for å synliggjøre at alle er inkludert, men at antallet bokstaver som må til for å inkludere alle blir for lang, og er dermed erstattet av '+'.
'+'.

Ikke-binær: er personer som definerer seg utenfor den såkalte to-kjønns modellen, altså hverken som gutt eller jente. Ikke-binær er en type kjønnsidentitet.

Kjønnsidentitet: er den personlige oppfatningen av hvilket eller hvilke kjønn en er. Dette vil si følelsen en har av å for eksempel være mann, kvinne, både mann og kvinne, ingen av disse eller noe annet.

Seksuell identitet: seksuell identitet handler om hvem vi blir forelsket i, hvem vi blir seksuelt tiltrukket av, og hvem vi eventuelt ønsker å være kjæreste med. Seksuell legning eller orientering er andre ord som brukes om det samme.

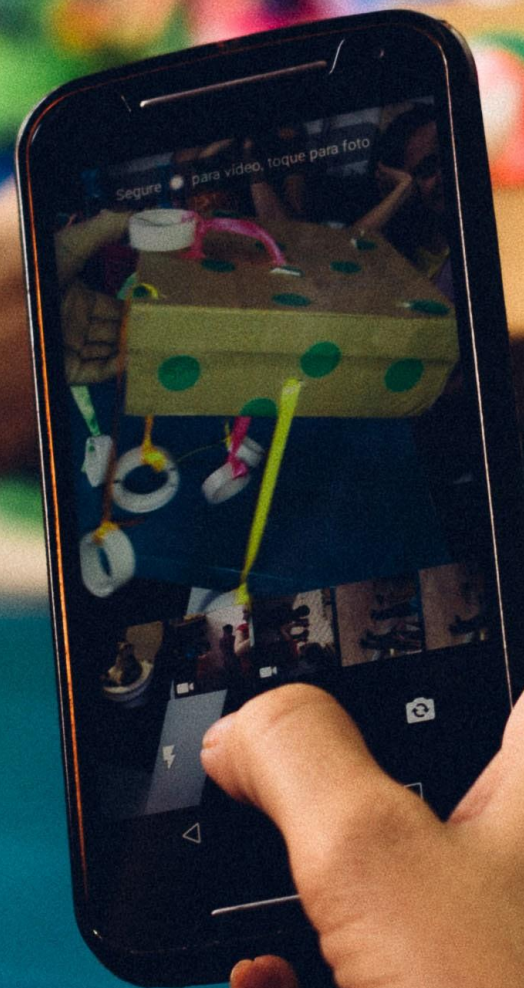
Noen ganger passer følelsene vi har godt med hvordan vi kjenner oss selv. Andre ganger avslører en forelskelse nye sider ved oss selv. I noen tilfeller kan det kjennes godt, mens andre ganger kan det oppleves som skummelt og vanskelig.

Siste øvelse

Lag grupper på tre til fire personer. Deretter lag en vlogg der dere forklarer hvordan negative kjønnsstereotyper kan fjernes fra livet ditt, i familien, i fritidsaktivitetene og på skolen. Hva kan du gjøre selv?

Bruk 20 minutter på dette.

Se gruppens vlogg sammen.

FORMET AV ORD

DEL 2:

SAMFUNN

OG LIKESTILLING

**SAMFUNNET PÅVIRKER OSS OG VÅRT SYN
PÅ KJØNN, IDENTITET OG HVOR LIKESTILTE
VI ER.**

HVA PÅVIRKER DEG?

For læreren

Del 2: Kompetansemål

Reflektere over hvordan identitet, selvbildet og egne grenser blir utviklet og utfordret i ulike fellesskap.

Selv om mye arbeid er lagt ned for å fremme likestilling i det norske samfunnet, så finnes det fremdeles samfunnsstrukturer som ikke fremmer likestilling. Det er viktig å bekjempe individuelle holdninger som fremmer ulikhet, e.g. stereotypisk tenking, samt bidra til å endre samfunnsstrukturene som holder det ved like.

Drøfte hvordan kommersiell påvirkning og forbruk påvirker enkeltpersoner, grupper og samfunnet.

Kunne stille spørsmålstegn ved strukturelle og sosiale temaer relatert til likestilling mellom kjønn, e.g. ulik fremstilling av kvinner og menn, og ulikhet i arbeidsmarkedet.

Drøfte hvordan fremstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdninger og handlinger til folk.

Kunne tenke over hvordan vi kan påvirke den strukturelle ulikheten i samfunnet vårt.

Oppgave 1:

Norge blir ofte brukt som eksempel på et land som har oppnådd et svært høyt nivå av likestilling.

Del klassen inn i grupper på tre personer, **kom med minst ti eksempler** på hvorfor Norge kan regnes som et svært likestilt land.

Diskuter eksemplene i plenum. Kan noen av eksemplene ha en negativ påvirkning på likestilling?

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 2:

Dere skal nå undersøke om det norske samfunnet faktisk er så likestilt som beskrevet ved å se på hvordan ulike kjønn er representert i ulike medier. **Se i en avis eller på forsiden til en nettavis.** Tell hvor mange mennesker med ulike kjønn du kan finne på bildene. Hvor mange av følgende fant du:

1. Tenåringsjente
2. Jente (barn)
3. Middeldrende mann
4. Middeldrende kvinne
5. Eldre kvinne
6. Gutt (barn)
7. Baby (jente eller gutt)
8. Andre

Bruk 5 minutter på dette.

Oppgave 3:

Finn tre eksempler på reklameannonser med menn/kvinner eller jenter/gutter. Dere kan for eksempel bruke ulike nettsider. Skriv ned svarene på følgende spørsmål:

- Hvordan er kvinnene og mennene fremstilt i annonsene?
- Blir personenes kjønn alltid antydnet klart?
- Hva gjør de?
- Hvor gamle er de?
- Hvilke yrker har de?

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 4:

Ha en gruppediskusjon: se på resultatet fra oppgave 2 i denne delen. Blir kvinner og menn eller jenter og gutter fremstilt på ulike måter? Hvordan blir de fremstilt ulikt? Hvorfor blir de fremstilt forskjellig? Hva slags konsekvenser kan det ha for individer og samfunnet? Er det mulig at stereotypiene som ble diskutert i forrige del forsterkes av måten kvinner og menn fremstilles i media? Hva slags problemer kan oppstå når vi avgjør en persons kjønn ut ifra måten de framstår på?

Finn på et produkt og lag en reklameannonse som utfordrer de stereotypiske rollene til jenter/kvinner og gutter/menn. Hvis annonsen inkluderer tekst som omtaler kvinner eller jenter kan du prøve å skrive den i appen Sheboard og se hvilke ord den foreslår.

Gjennomgå annonsene dere laget i plenum.

Bruk 30 minutter på dette.

Oppgave 5:

Gå inn på nettsidene:

<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/faktaside/arbeid#blokk-5>

<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/lonnansatt>

Legg spesielt merke til kvinner og menns yrker, lønnsnivåer og deltids- og tidsbegrensede stillinger.

Gå sammen i grupper på tre eller fire elever. Hver gruppe velger fem nøkkeltall og bruker dem for å sammenligne kvinner og menns status på arbeidsmarkedet. Elevene kan gjerne vise resultatene sine i et søylediagram dersom de har tilgang på PC.

Diskuter plakatene i plenum: Hvilke forskjeller er synlige mellom kvinner og menn i det norske arbeidsmarkedet? Hva er andelen menn og kvinner i forskjellige yrker og lønnsnivåer? Hvordan viser likestilling seg i det norske arbeidsmarkedet? Hvor godt er kjønnsminoriteter, e.g. transpersoner, representert i denne statistikken?

Bruk 20 minutter på dette.

Siste øvelse

Forestill deg at du deltar i en demonstrasjon som forsøker å skape oppmerksomhet rundt et viktig tema relatert til likestilling i Norge eller globalt. Oppgaven din er å lage et skilt med et kort slagord som støtter saken. Ved å søke på «*creative protest signs*» på Google kan dere finne mye inspirasjon. Bruk papir til å lage skiltet. Presenter skiltene.

Bruk 15 minutter på dette.

A person is holding a white protest sign with blue and red handwritten text. The sign reads "I FIGHT LIKE A GIRL... FOR MY RIGHTS". The person is wearing a purple top and has purple nail polish. In the background, other people are visible, some wearing red clothing, suggesting a protest or demonstration setting.

I FIGHT LIKE
A GIRL...
FOR MY RIGHTS

FORMET AV ORD

DEL 3:

TEKNOLOGI OG LIKESTILLING

HVORDAN KJØNNSSTEREOTYPIER PÅVIRKER MENNESKERS UTVIKLING AV, BRUK AV OG TILGANG TIL TEKNOLOGI VERDEN OVER

For læreren

Del 3: Kompetansemål

Drøfte påvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur. Teknologi utvikles alltid av mennesker og kan enkelt forsterke stereotyper hvis forsterkningene ikke identifiseres av utviklerne.

Vurdere på hvilken måte ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfagleg tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege vår forståelse. Alle mediebrukere burde anerkjenne hvordan ulike algoritmer i sosiale medier påvirker brukeropplevelsen.

Reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten. Kunne stille spørsmål ved hvordan kjønn påvirker bruken av digitale enheter og hva slags makt utviklere av ny teknologi har.

Drøfte etiske, miljømessige, kulturelle og politiske sider ved teknologisk utvikling.

Oppgave 1:

Gå rundt i klasserommet eller ute med spørsmålkort spredt omkring på gulvet eller hengt opp på veggen.

Stopp når du hører et signal fra læreren, finn en partner i nærheten og diskuter spørsmålet/ordet på kortet.

Spørsmålkortene finner du i vedleggene til det pedagogiske materialet.

Bruk 15 minutter på dette.

Oppgave 2:

Intervju de andre elevene i klasserommet og finn ut hvordan elever av ulike kjønn bruker teknologi.

Utfør intervjuene i grupper på to personer.

Finn svar på følgende spørsmål:

- **Hvilke apper/programvarer bruker du daglig/ukentlig?**
- **Hvor ofte bruker du disse appene?**

Lag en liste over apper som brukes av ulike kjønn og grunner til at de bruker dem.

Ha en gruppediskusjon: Hva slags likheter eller ulikheter finner du på listen? Hva kan være grunnen til ulikhetene?

Bruk 15 minutter på dette.

Oppgave 3:

Lag grupper der hver gruppe har minst én elev, gjerne en gutt og en jente, som er bruker av og har lastet ned Instagram, Facebook eller andre sosiale medier med annonser.

Undersøk annonsene som vises i appen.

Hva reklamerer de for? Hvem er målgruppen? Virker det som om brukerens kjønn spiller noen rolle?

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 4:

Lag nye grupper der hver gruppe har minst én elev, gjerne en gutt og en jente, som har Gmail. Personen må være logget inn på Gmail-kontoen på enheten. Finn deretter informasjon om ulike karrieremuligheter ved å bruke Google. Du kan bruke søkeord som karrieremulighet, karrierevalg, yrke osv.

Undersøk søkeresultatene. Er resultatene forskjellige i de ulike gruppene? Påvirker brukerens antatt kjønn resultatene?

Ha en gruppediskusjon: Hva observerte dere i de to siste oppgavene? Hvorfor er annonsene og søkeresultatene på Google forskjellige for ulike mennesker? Hvem tror du utviklet algoritmene som definerer hva som er synlig for hvem i sosiale medier? Hvem er disse menneskene som utvikler teknologien, og hvordan påvirker det designet av appene og enhetene?

Bruk 10 minutter på dette.

Oppgave 4:

I grupper, gå gjennom følgende artikler og svar på spørsmålene på neste side. Halve gruppen bør lese artikkelen om land i det globale sør, og den andre halvdelens bør lese artikkelen om Norge. Vær forberedt på å presentere resultatene til andre grupper.

Bruk 20 minutter på dette.

Land i det globale sør

<https://plan-international.org/education/bridging-the-digital-divide>

Samfunnet vårt

https://www.telenor.com/wp-content/uploads/2019/09/The-Gender-Gap-in-Technology-in-Scandinavia_Full-report.pdf

Land i det globale sør

- Hvordan skiller internettbruken seg mellom kvinner og menn i land i det globale sør? Hvordan er situasjonen for dem sammenlignet med e.g. Norge?
- Hvordan kan digitalisering og internett gjøre livet til kvinner og jenter enklere i det globale sør?

Samfunnet vårt

- Hvordan er norske jenters interesse for teknologi forskjellig fra guttenes?
- Hva tror gruppen din at kan være grunnen til dette?

Ha en gruppediskusjon: Hvilke likheter og ulikheter la du merke til mellom Norge og det globale sør når dere snakket om jenter og teknologi?

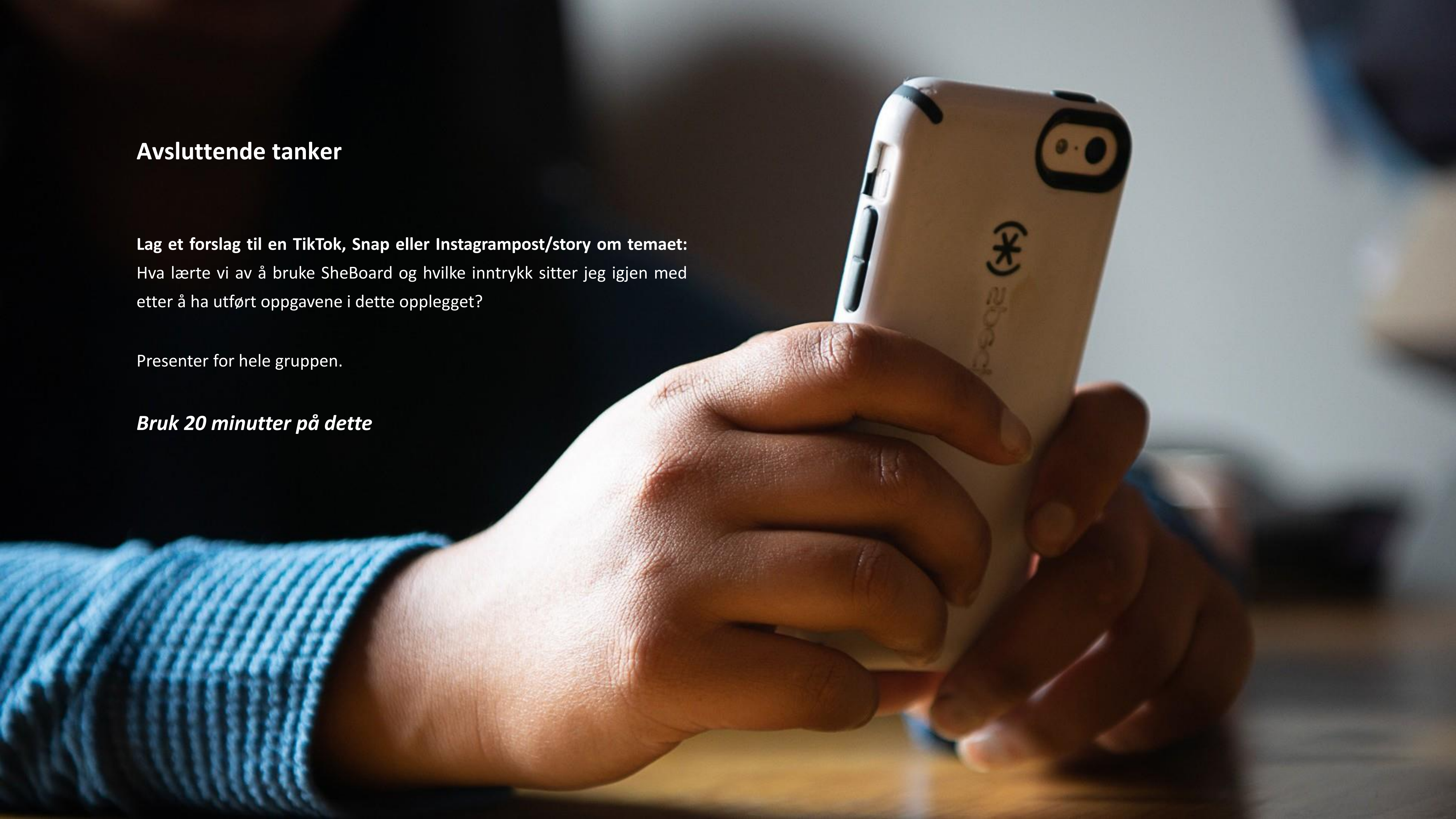

Avsluttende tanker

Lag et forslag til en TikTok, Snap eller Instagrampost/story om temaet:
Hva lærte vi av å bruke SheBoard og hvilke inntrykk sitter jeg igjen med etter å ha utført oppgavene i dette opplegget?

Presenter for hele gruppen.

Bruk 20 minutter på dette

INFORMASJON OM KJØNNSTEREOTYPIER

Hva er kjønnsstereotyper?

Stereotyper er en generalisert forestilling om hvordan en bestemt gruppe mennesker er, for eksempel om noen nasjonaliteter eller yrkesgrupper. Forestillingen av hvordan disse menneskene er endres ikke ved konfrontasjon med individer fra de respektive gruppene, selv om disse individenes egenskaper ikke stemmer overens med stereotypen (denne er litt tung altså). Kjønnsstereotyper påvirker for eksempel utdannings- og karrierevalg, og sosial deltakelse. Mennesker overtar gjerne stereotypene som finnes i kulturen rundt seg, og forsøker å leve etter dem. Barn begynner å plukke opp holdninger og atferdsmodeller relatert til kjønnsstereotyper fra omgivelsene allerede fra fem årsalderen.

Hvorfor er kjønnsstereotyper spesielt skadelig for kvinner?

Kjønnsstereotyper er skadelige for både gutter og jenter, men av historiske grunner er flere kjønnsstereotyper spesielt skadelige for kampen om jenters rettigheter. For eksempel er lederposisjoner ikke like tilgjengelig for kvinner sammenlignet med menn.

Stereotypene påvirker kvinners liv negativt på mange områder, noe som igjen påvirker utdannings- og karrieremuligheter, og til og med behandlingen de får på helseinstitusjoner. I tillegg utgjør kvinner globalt sett en stor andel av ulønnet omsorgsarbeid. Det er viktig å styrke likestillingen mellom kjønnene ved å gjøre strukturelle endringer i samfunnet vårt. Men det å ha mindre stereotypiske holdninger, fremmer også likestilling. Kjønnsstereotyper påvirker også seksuelle- og kjønnsminoriteter negativt, og disse minoritetene møter mye diskriminering.

Fakta om kjønnsstereotyper:

- Studier viser at jenter og gutter behandles ulikt tidlig i utdanningen. Gutter får mer oppmerksomhet fra lærerne sine, og jenter er forventet å være mer forsiktige og hjelpsomme enn gutter.
- En global studie viser at barn har kjønnsstereotyper før de er 10 år gamle. Studien indikerer at en 10 år gammel jentes verden og muligheter minsker med alderen, mens gutters verden og muligheter vil øke.
- En studie viser at fra seks år og oppover begynner jenter å tenke at intelligens er en karakteristikk som først og fremst assosieres med menn og gutter.
- **Gender Equality Barometer 2017** indikerte at en tredjedel av studenter føler at læringsmaterialet deres inkluderer kjønnsstereotyper.
- Det er også blitt vist at rekruttører vurderer søknader ut fra om den er sendt inn av en mann eller en kvinne. En helt identisk søknad ble vurdert til å være bedre når den ble opprettet av en person som var antatt å være en mann.

Kilder

Alasaari, Nea. 2014. Lasten leikkiä – sukupuolitietoinen näkökulma päiväkodin arkeen. Masteroppgave. School of History, Culture and Arts Studies. Åbo universitet. Turku. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201402271600>

Attila, Henna; Pietiläinen, Marjut; Keski-Petäjä Miina, Hokka, Päivi ja Nieminen, Markku. 2017. Gender Equality Barometer. Publikasjoner av det finske sosial- og helsedepartementet, 8/2018. Det finske sosial- og helsedepartementet. Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3932-5>

Bian, Lin; Leslie, Sarah-Jane & Cimpian, Andrei. 2017. Kjønnstereotypier om intellektuelle evner oppstår tidlig og påvirker barns interesse. Vitenskap. Vol. 355, utgave 6323, 389-391. DOI: 10.1126/science.aah6524

Kågesten, Anna; Gibbs, Susannah; Blum, Robert Wm; Moreau, Caroline; Chandra-Mouli, Venkatraman; Herbert, & Amin, Avni. 2016. Plos One. DOI: 10.1371/journal.pone.0157805

Martens, Andy; Johns, Michael; Greenberg, Jeff; Schimelb, Jeff. 2006. Journal of Experimental Social Psychology. 42(2), 236-243. DOI: 10.1016/j.jesp.2005.04.010.

Moss-Racusin, Corinne A; Dovidio, John F; Brescoll, Victoria L; Graham, Mark J.& Handelsman, Jo. 2012. PNAS. 109 (41) 16474-16479. DOI: 10.1073/pnas.1211286109

Spinner, Lauren; Cameron, Lindsey & Calogero, Rachel. 2018. Peer Toy Play as a Gateway to Children's Gender Flexibility: The Effect of (Counter) Stereotypic Portrayals of Peers in Children's Magazines. Kjønnroller. DOI: 10.1007/s11199-017-0883-3.

Teräs, Tiina. 2010. Tasa-arvoinen varhaiskasvatus? Tapaustutkimus sukupuolesta ja tasa-arvosta päiväkodin arjessa. Masteroppgave. Fakultet for atferdsvitenskap. Helsingfors universitet. Helsinki. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201012213143>

van Breen, Jolien A; Spears, Russell; Kuppens, Toon & de Lemus, Soledad. 2018. Subliminal Gender Stereotypes: Who Can Resist? Personality and Social Psychology Bulletin. DOI: 10.1177/0146167218771895

Arbeidsgruppe:

Salla

Kuuluvainen

Matti Pihlajamaa

Santeri Suvanto

Nora Lindström

Niina

Mikolanniemi

Takk for kommentarer og ideer:

Leena Mubarak ja Marita Karvinen

(Seta)

Vedlegg

Spørsmålskort til øvelsen på s. 28

For læreren

Skriv ut eller noter ned de vedlagte spørsmålene på forskjellige ark og spre dem rundt i rommet. Hvis det er mange deltakere kan det skrives ut flere kopier av hvert kort.

**HVA ER DIGITALISERING
OG HVORDAN
PÅVIRKER DET LIVET
DITT?**

**HVA ER
KJØNNSSTEREOTYPIER
OG HVORFOR ER DE
OFTE SKADELIGE?**

**BRUKER MENNESKER
TEKNOLOGI ULIKT
AVHENGIG AV KJØNN?
HVIS JA, HVORDAN?**

**HVA ER
FAVORITTAPPEN DIN
OG HVORDAN
BRUKER DU DEN?**

HVA BETYR KJØNN OG SEKSUELT MANGFOLD?

HVA ER FEMINISME?

**HVORDAN ER EN
TYPISK FEMINIST?**

**SNAKK OM EN FILM DERE
BEGGJE HAR SETT.**

**ER DET EN SCENE DER
KVINNENE SNAKKER
SAMMEN OM NOE ANNET
ENN MENNENE?**

**HVORFOR BLE
APPEN SHEBOARD
UTVIKLET?**

**HVORDAN SER DU FOR
DEG AT INTERNETT
BRUKES I ZAMBIA
ELLER INDIA?**

**HVORFOR ER DET SÅ MANGE FÆRRE
JENTER ENN GUTTER SOM TAR EN
TEKNOLOGISK UTDANNELSE?**

**KAN DET HA NOE MED
KJØNNSSTEROTYPIER Å GJØRE?**

**HVILKE KJØNNSSTEROTYPIER
PÅVIRKER DEG I DIN HVERDAG?**

**MILJØ OG OPPVEKST PÅVIRKER VÅRT
SYN PÅ VERDEN RUNDT OSS.**

**HVA HAR PÅVIRKET DEG OG DINE
HOLDNINGER TIL KJØNNSIDENTITET
OG SEKSUELL IDENTITET?**